

ВІДПОВІДІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

на рекомендації з подальшого удосконалення освітньо-професійної програми

23222 Білоруська мова і література, українська мова і література, англійська мова

перший рівень вищої освіти Бакалавр філології, спеціальність 035 – Філологія

(Спеціалізація 035.031 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – білоруська),

викладені у проекті Експертного висновку галузевої експертної ради

Висловлюємо нашу вдячність членам галузевої експертної ради за ґрунтовний аналіз, рекомендації та пропозиції стосовно удосконалення освітньої програми, проте вважаємо за необхідне надати коментарі щодо рекомендацій ГЕР за критеріями. Маємо сподівання, що наші пояснення будуть розглянуті й взяті до уваги як в оцінці критеріїв, так і у формулюванні рекомендацій, що почасти спрямовують до практик, які уже активно працюють у межах цієї ОП та в університеті загалом.

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В	За всіма підкритеріями Критерію 1 констатуються позитивні практики, зокрема: Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають профілю спеціальності. Мета програми корелює зі Стратегічним планом розвитку Університету, місією ННІФ. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання враховують багаторічний досвід підготовки фахівців з білоруської мови на кафедрі слов'янської філології КНУ імені Тараса Шевченка, практику викладання слов'янських мов у провідних вишах України, досвід «включеного навчання» в університетах-партнерах, пропозиції роботодавців та стейкхолдерів. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням стандарту вищої освіти за спеціальністю "Філологія" першого (бакалаврського) рівня, потреб ринку праці, відгуків працедавців та випускників попередньої ОП. Визначені в ОП ПРН повністю відповідають стандарту вищої освіти за спеціальністю. Водночас перелік ПРН розширено результатами навчання із вибіркового блоку: «Богемістика в системі сучасної славістики», «Інноваційні стратегії викладання слов'янських мов». Зауваження відсутні	Дякуємо шановним членам ГЕР за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності за критерієм 1. Також хочемо додатково акцентувати увагу на тому, що ця освітньо-професійна програма надає можливість поєднувати фахове вивчення білоруської, української та чеської/польської мови (на вибір студента) і досконало опанувати англійську мову. Поєднання трьох слов'янських мов із англійською дозволяє виділити цю ОП на тлі інших аналогічних. ОП «Білоруська мова і література, українська мова і література, англійська мова» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня є єдиною в країні та важливою для задоволення потреб суспільства у висококваліфікованих фахівцях з білорусистики й актуальною для розбудови системи безпеки України.
	Рекомендація: Рекомендується під час оновлення ОП оприлюднювати на сайті ЗВО інформацію щодо врахування/відхилення пропозицій стейкхолдерів стосовно визначення цілей ОП та формулювання	Дякуємо за рекомендацію у розрізі критерію 1. Підкреслимо, що відгуки стейкхолдерів систематично розміщуються на сторінці ОП. В Університеті розроблені зразки анкет для опитування різних груп стейкхолдерів і будуть використані усі об'єктивні можливості для формалізування підходу до опитування

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	ПРН для забезпечення можливості ознайомлення з ними широкої громадськості.	роботодавців шляхом анкетування, які б відображали ступінь розуміння ними цілей ОП, формулювання ПРН, відповідності ринку праці та оприлюднення цієї інформації на сайті ННІФ.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень Е	<p>За підкритеріями 2.1, 2.4, 2.6, 2.7, 2.8 Критерію 2 констатуються позитивні практики, а за підкритеріями 2.2, 2.3., 2.5. зроблено зауваження:</p> <p>2.2. ОП структурована на обов'язкові та вибіркові ОК, що уможливають досягнення заявлених цілей та ПРН, визначених в ОП і стандарті вищої освіти, та загалом складають логічну взаємопов'язану систему. Проте структурно-логічна схема не віддзеркалює логічної послідовності опанування ОК, зв'язків між ними, взаємопов'язаності та унеможливає з'ясування передумов (дисциплін- пререквізитів). Зокрема фахово-виробнича практика з відривом від теоретичного навчання відбувається у 6 семестрі, попри те, що ЗО ще не завершили опанування окремих складників комплексних ОК.</p> <p>2.3. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності. Проте в розділі 3 ОП «Характеристика освітньої програми» п. «Предметна область» не зазначаються об'єкти вивчення та професійної діяльності; теоретичний зміст предметної галузі; методи, методика та технології, зафіксовані в стандарті вищої освіти спеціальності 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. В інтегральній компетентності виразно не окреслено спеціалізацію 035.031 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – білоруська.</p> <p>2.5. Практична підготовка здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка, та «Положенням про навчальні та виробничі практики студентів ННІФ». На сайті ННІФ розміщено загальні відомості про практику. Практична підготовка міститься у вибіркових блоках. В ОП наявна фахово-виробнича практика з відривом від теоретичного навчання обсягом 4 кредитів у 6 семестрі. Однак ЗО ще не завершили опанування усіх складників</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за визначення сильних сторін та позитивних практик, імplementованих в освітню діяльність ОП. Дозвольте надати пояснення з приводу зауважень:</p> <p>2.2. Структурно-логічна схема, яка міститься в описі ОП, відображає зв'язки між ОК та послідовність їх опанування. Утім погоджуємося з думкою експертів щодо необхідності увиразнити в СЛС послідовність опанування ОК та зв'язків між ними. В оприлюдненому на сайті ННІФ проекті нової редакції ОП включено оновлену Структурно-логічну схему ОП. Фахово-виробнича практика, запланована наприкінці 6 семестру, була неодноразово апробована під час реалізації ОП та засвідчила свою ефективність. Основні необхідні ЗК вже студентами опановані, вивчення базових дисциплін відбувається в обсязі, достатньому для набуття окремих фахових компетентностей.</p> <p>2.3. Дякуємо за уважне прочитання опису ОП. В описі предметної області вказано галузь знань (Гуманітарні науки), спеціальність (Філологія) та спеціалізація (Слов'янські мови та літератури (переклад включно)). До назви галузі знань буде додано шифр, до найменування спеціальності та спеціалізації – код.</p> <p>Що ж до опису предметної області в освітній програмі, то та інформація яка викладена в описі повністю відповідає вимогам закону України Про вищу освіту: <i>«Освітня програма повинна містити: перелік освітніх компонентів; їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти»</i> (Стаття 9'). Жоден нормативний документ не передбачає копіювання характеристику предметної області зі Стандарту. Понад те, формат опису ОП прийнятий в Університеті повністю відповідає і практикам університетів Європи і рекомендаціям МОН України які подані в листі № 1/9-239 від 28.04.2017 щодо зразка ОПП/ОНП.</p> <p>Просимо зняти це зауваження як необґрунтоване.</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	фахових комплексних ОК-пререквізитів практики.	<p>Інтегральна компетентність повністю відповідає Стандарту філології і передбачає здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Інтегральна компетентність Стандарту філології стосується спеціальності 035 Філологія загалом і є ідентичною для всіх спеціалізацій спеціальності Філологія.</p> <p>2.5. Згідно із затвердженим Вченою Радою Університету навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти за ОП «Білоруська мова і література, українська мова і література, англійська мова» у 7 та 8 семестрі передбачається вивчення в основному вибіркових дисциплін, тоді як комплексні навчальні дисципліни-пререквізити у переважній більшості вивчаються до кінця 6 семестру: Комплексна дисципліна «Вступ до філології», Комплексна дисципліна «Лінгвокраїнознавство», Комплексна дисципліна «Українська мова»; Багатосеместрова дисципліна «Англійська мова»; Багатосеместрова дисципліна «Теоретичний курс англійської мови» (крім Ч.2); Комплексна дисципліна «Сучасна білоруська мова» (крім ОК 11.07). З п'ятдесяти освітніх компонентів обов'язкового блоку в 7 та 8 семестрі вивчається лише вісім. Отже, знання, набуті під час вивчення фахових обов'язкових навчальних дисциплін впродовж 1-6 семестрів є достатніми для набуття умінь і практичних навичок під час проходження практики наприкінці 6 семестру.</p>
	<p>Рекомендації: Рекомендується 1) узгодити опис предметної області (розділ 3 «Характеристика освітньої програми») зі стандартом вищої освіти спеціальності 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня; 2) узгодити вивчення окремих частин комплексних ОК із принципами послідовності та логічності (ОК 11 «Сучасна білоруська мова» та ОК 16 «Українська мова»); 3) переглянути семестр проходження фахово-виробничої практики, враховуючи вивчення комплексних навчальних дисциплін-пререквізитів), збільшити її кредитний обсяг та розширити кількість баз для проходження фахово-виробничої практики з відривом від</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР і вважаємо за доцільне пояснити нашу позицію стосовно наданих рекомендацій.</p> <p>1) Просимо зняти рекомендацію так як опис освітньої програми відповідає чинному законодавству, практиці європейських університетів і рекомендаціям МОН України;</p> <p>2) Принципи послідовності та логічності у процесі вивчення окремих частин комплексних ОК 11 «Сучасна білоруська мова» та ОК 16 «Українська мова» визначаються фахівцями-практиками, які беруть участь у створенні ОП, її періодичному перегляді та викладанні відповідних дисциплін. Так, Комплексна</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>теоретичного навчання; 4) підсилити формування ПРН 16 через додаткове введення обов'язкових ОК; 5) перерозподілити види навчальних занять із ОК, вирізнявши лекційні/практичні/семінарські заняття.</p>	<p>дисципліна «Сучасна білоруська мова» розроблялася під керівництвом доцента БДУ Короткевич І.І. та заступника директора Інституту мовознавства НАНУ доц. Скопненка О.І. До уваги було взято специфіку методики викладання близькоспоріднених слов'янських мов в україномовній цільовій аудиторії. ОК 11.07 «Фразеологія і пареміологія білоруської мови» є заключною частиною комплексної дисципліни «Сучасна білоруська мова», оскільки білоруська мова вивчається студентами-філологами як іноземна, отже, фразеологічні одиниці та паремії для них є одиницями вищого мовного рівня. Послідовне опанування здобувачами освіти ОК комплексної дисципліни спирається на принцип від простого до складного; у такій структурі фразеологічні одиниці і паремії розглядаємо як такі, що за своєю природою узагальнюють усі мовні явища. Вивчення фразеології на заключному етапі вважаємо доцільним, оскільки здобувачі освіти вже мають достатньо навичок для ведення комунікації інослов'янською мовою та опанували не лише лексичний, а й синтаксичний рівні мови. Під час вивчення теоретичних аспектів фразеології (таких як класифікація, структурні зв'язки між компонентами фразеологізмів, поняття прямого і переносного значення тощо) студенти застосовують та синтезують знання з граматики, лексики та синтаксису, що вони набули на попередніх етапах навчання. Використання порівняльного аспекту із фразеологічними одиницями української мови забезпечує набуття перекладацьких навичок здобувачів освіти, які в майбутньому матимуть справу із міжслов'янською мовною інтерференцією. Варто також зазначити, що цей курс є передумовою до опанування ОК 6. «Мовна кодифікація і культура білоруської мови» магістерської ОНП, яка передбачає більш глибоке вивчення стилістики білоруської мови та функціонування мовних одиниць у тексті. Зміст і порядок частин в межах комплексної ОК16 «Українська мова» розроблено на кафедрі сучасної української мови ННІФ та узгоджено з доктором філологічних наук, членом-кореспондентом НАН України, завідувачкою кафедри стилістики та мовної комунікації ННІФ Шевченко Л.І. Послідовність ОК комплексної дисципліни є виваженою та логічною.</p> <p>3) Основною базою для проходження фахово-виробничої практики з відривом від теоретичного навчання та перекладацької практики з відривом від теоретичного навчання є Центр білоруської мови та культури ім. В. Короткевича, створений з метою надання практичної допомоги у реалізації освітнього процесу на ОП та координації міжнародної співпраці в межах напрямку. Впродовж років реалізації</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		<p>ОП здобувачі освіти мали можливість самостійно обирати бази проходження практики, або ж проходити дані види практики на базі Психологічної служби КНУ імені Тараса Шевченка, Посольства Республіки Білорусь в Україні, Інституту мовознавства НАНУ ім. О. Потебні, що забезпечує можливість співпрацювати з потенційними роботодавцями. З 2022-2023 навчального року кафедра працює над збільшенням кількості баз для проходження усіх передбачених видів практики з відривом від теоретичного навчання. На даний момент триває робота над підписанням Угоди з видавництвом Gutenberg Publisher (м. Краків, Польща, шеф-редактор Валентина Андреева) про створення бази практики для здобувачів ОП. Проходження практики студентами-білорусистами відбувається у два етапи. Їх послідовність зумовлена специфікою ОП, спрямованою на оволодіння здобувачами широким спектром практичних умінь, методичними вимогами щодо послідовності та наступності оволодіння окремими професійним навичками (від загального до конкретно-предметного). Оволодіння практичними навичками в межах ОП відбувається під час семінарських, практичних занять та фахово-виробничої (4 кредити), перекладацької (4 кредити) або виробничо-педагогічної практики (4 кредити). Загальна кількість кредитів – 8. Таким чином, ОП дозволяє досягти практичних результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня.</p> <p>4) Реалізація ПРН 16 у частині набуття навичок перекладу здійснюється не лише через обов'язковий ОК 01 «Вступ до філології» та навчальні дисципліни вибіркових блоків 1 і 2, але і в межах вивчення ОК 02 «Лінгвокраїнознавство», окремих тем у складі ОК 11, ОК 13. Відповідні зміни в ОП будуть відображені до початку 2024-2025 н.р.</p> <p>5) Розподіл аудиторних годин (лекційних, практичних / семінарських) в межах встановлених кредитів підпорядковано меті ОП, її основному фокусу та особливостям. Відтак, в межах ОК 05, ОК 09, ОК 07, ОК 10, які належать до дисциплін загальногуманітарного циклу і не забезпечують набуття фахових компетентностей, передбачено лише лекційні навчальні заняття; дисципліни пропедевтичного циклу (ОК 01.02, ОК 01.04, ОК 02), які викладаються у I та II семестрі, покликані сформувані у здобувачів освіти теоретичну базу для оволодіння фаховими компетентностями,</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		<p>та визначені в РНП відповідних дисциплін завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання набутих знань забезпечують контроль за практичною підготовкою здобувачів та отриманих ПРН. Натомість місце ОК 01.03 та ОК 11.07 в структурі ОП, їх цілі та мета (за ОК 01.03 – вироблення умінь і навичок застосовувати здобуті знання у процесі читання, коментування, перекладу і комплексного лінгвістичного аналізу текстів; за ОК 11.07 – сформувані необхідні професійні компетентності, зокрема, навчити на належному фаховому рівні вільно володіти мовно-образними засобами білоруської мови, використовувати їх відповідно до лексико-семантичних, граматичних і стилістичних норм) зумовлюють відповідний розподіл навчальних занять, обґрунтований в РНП навчальних дисциплін.</p> <p>Враховуючи позитивні практики, описані у документах акредитаційної справи, а також частково продемонстровані під час фокус-груп, та надані пояснення висловлюємо сподівання, що шановні члени ГЕР підтримають оцінку ЕГ за рівнем В Критерію 2, оскільки вважаємо що оцінка на рівні Е за цим критерієм нічим не обґрунтована.</p>
<p>Критерій 3 Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В</p>	<p>За всіма підкритеріями Критерію 3 констатуються позитивні практики щодо правил прийому на навчання; врахування особливостей ОП у правилах прийому; правил визнання результатів навчання, зокрема отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті. Зауваження відсутні</p> <p>Рекомендація: Рекомендується активізувати роботу щодо інформування ЗО про наявність платформ і проєктів для здобуття інформальної та неформальної освіти.</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за аналіз та оцінку відповідності базових нормативних положень університету, що регламентують вступні випробування та визнання різних форм результатів навчання.</p> <p>Дякуємо шановним членам ГЕР за рекомендацію. Вважаємо за доцільне пояснити нашу позицію з приводу заохочення здобувачів до навчання на курсах у системі неформальної та інформальної освіти. На наше переконання, позиція у цьому питанні має бути виваженою і обґрунтованою з цілого ряду причин: 1) як правило, якісні курси в системі неформальної освіти монетизовані, тому ми не можемо пропонувати студентам додаткові платні послуги; 2) університет несе відповідальність за якість організації освітнього процесу за університетськими освітніми програмами, проте університет не відповідає за якість курсів неформальної освіти; 3) жодні курси не можуть врахувати логічну послідовність структури ОП у своїй програмі та вимоги, які передбачені цією ОП; 4) кожна освітня програма університету забезпечується високофаховими спеціалістами,</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		<p>тому не є зрозумілим, чому потрібно залучати додаткові форми освіти і в чому їх перевага.</p> <p>Зважаючи на те, що процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентована «Положенням про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУ», і що студенти мають всі права для реалізації своєї індивідуальної освітньої траєкторії і за формами неформальної та інформальної освіти, ступінь активності студентів в системі неформальної та інформальної освіти не є відповідальністю Університету. Зважаючи на надані пояснення, розцінюємо рекомендацію шановних членів ГЕР за Критерієм 3 як побажальну перспективу розвитку ОП.</p>
<p>Критерій 4 Навчання і викладання за освітньою програмою ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В</p>	<p>За всіма підкритеріями Критерію 4 констатуються позитивні практики: Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання; поєднання навчання й дослідження здобувачів під час реалізації ОП; науково-педагогічні працівники оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі; навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти. Зауваження відсутні Рекомендації: Рекомендується 1) оприлюднювати результати опитування ЗО щодо якості ОП та її освітніх компонентів на сайті ННІФ; 2) фіксувати в РП навчальних дисциплін інформацію щодо змісту їхнього перегляду чи перезатвердження; 3) оновити списки рекомендованої літератури у РП навчальних дисциплін.</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за врахування всіх позитивних практик у розрізі критерію 4 та вважаємо за потрібне надати деякі пояснення.</p> <p>За затвердженими анкетами в КНУШТ системно проводиться опитування здобувачів освіти. Опитування щодо якості ОП та її освітніх компонентів відбудеться у VIII семестрі (квітень-травень 2024р.). Результати опитування будуть опрацьовані соціологічною службою Університету і в узагальненому вигляді (оприлюднення даних опитувань за якими можна ідентифікувати викладачів вважається неприпустимим в університетах ЄПВО, Канади і США) оприлюднені на сайті ННІФ.</p> <p>Погоджуємось з потребою оновити інформацію стосовно перегляду та перезатвердження РНП.</p> <p>Приймаємо рекомендацією ГЕР щодо оновлення списків рекомендованої літератури у РНП, але просимо взяти до уваги те, що при укладанні списку джерел визначальним критерієм для викладачів є наукова цінність праці, авторитетність автора та його ідей у певній філологічній галузі. Не завжди праці знаних вітчизняних і зарубіжних науковців видавалися / перевидавалися за останні п'ять років. Списки рекомендованої літератури у РНП дисциплін буде переглянуто і, по можливості, актуалізовано.</p>
<p>Критерій 5 Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої</p>	<p>За всіма підкритеріями Критерію 5 констатуються позитивні практики: чіткі та зрозумілі критерії оцінювання контрольних заходів; форми атестації здобувачів, що відповідають вимогам стандарту вищої освіти; чіткі та зрозумілі правила проведення</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за врахування позитивних практик у розрізі критерію 5 та за належну оцінку цих практик. Також приймаємо рекомендацію про залучення здобувачів освіти до участі в заходах, присвячених питанням академічної доброчесності. Вважаємо за необхідне додати, що процедури й</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
освіти та академічна доброчесність ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В	<p>контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, популяризація академічної доброчесності на університетському рівні; чітка політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу.</p> <p>Зауваження відсутні</p> <p>Рекомендації: Рекомендується залучати ЗО до участі в заходах, присвячених питанням академічної доброчесності.</p>	<p>документи, якими в Університеті забезпечуються контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність, мають не лише чітке документальне врегулювання, а й систематичне застосування. НПП планомірно долучаються до постійної популяризації наведеної діяльності серед здобувачів, у тому числі надають інформацію про міжнародні семінари та проекти, спрямовані на впровадження академічної доброчесності в практику вищої освіти України, в яких Університет традиційно бере участь. У популяризації академічної доброчесності вагому роль відіграє також діяльність студпарламенту; питання академічної доброчесності розглядаються під час вивчення обов'язкової дисципліни «Вступ до університетських студій».</p>
Критерій 6 Людські ресурси ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В	<p>За всіма підкритеріями Критерію 6 констатуються позитивні практики: Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання; процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми; заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу; заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями; заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності. Зауваження відсутні</p> <p>Рекомендації: Рекомендується 1) залучення стейкгоल्дерів-роботодавців академічного та/або комерційного спрямування до проведення аудиторних занять; 2) посилити публікаційну активність НПП у виданнях, що включені до переліку фахових видань України та виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus, Web of Science.</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за глибокий аналіз кар'єрних траєкторій, публікаційної активності та підвищення викладацької майстерності кадрового складу ОП.</p> <p>Водночас зазначимо, що у процесі реалізації ОП «Білоруська мова і література, українська мова і література, англійська мова» представники роботодавців та професіонали-практики регулярно залучаються до проведення аудиторних занять, що було озвучено під час фокус-групи, зазначено у ВС та у відповідях на зауваження ЕГ. Так, на умовах погодинної оплати на ОП викладав та керував написанням кваліфікаційних робіт к.філол.н. Скопненко О., відомий білорусист, заступник директора Інституту мовознавства НАНУ. На умовах довгострокового контракту у 2010-2020 рр. працювали фахівці з провідних закладів вищої освіти Білорусі доц. Короткевич І., доц. Старовойтова Н. та ін. Як професіонали-практики запрошувалися гостьові лектори – проф. Рагойша В., доц. Кобржицька Т., проф. Лукашанець О. Кілька лекцій для здобувачів освіти провів академік Півторак Г. Лекції роботодавців і професіоналів-практиків в режимі онлайн проводились і під час карантинних обмежень, і після початку повномасштабної війни (доц. Старовойтова Н., к.філол.н. Плешко М., директор Центру білоруських комунікацій). Остання онлайн лекція, яку провела шеф-редактор видавництва Gutenberg Publisher (м. Краків, Польща) Валентина Андрєєва відбулася 20.03.2024.</p> <p>Погоджуємось із рекомендацією посилити публікаційну активність НПП, утім хочемо додати, що на кожній кафедрі ННІФ укладено календарний план навчальних видань викладачів кафедр відповідно до педагогічного навантаження. Просимо також взяти до уваги сформований на кафедрі слов'янської філології окремий ефективний досвід участі науково-педагогічних працівників у</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
		<p>міжнародних програмах академічної мобільності із передбаченою участю в багатоаспектних наукових семінарах тощо, із можливістю апробувати відповідні дисциплінарному наповненню ОП дослідження і студії. Згадані програми не вважаються прямою альтернативою публікаційній активності НПП у виданнях, внесених до наукометричних баз Scopus та WoS, між тим, за певних обставин, можуть бути ефективним посиленням функціональної апробації змістової специфіки ОК, викладання яких забезпечують НПП.</p>
<p>Критерій 7 Освітнє середовище та матеріальні ресурси ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В</p>	<p>За всіма підкритеріями Критерію 7 констатуються позитивні практики:</p> <p>Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання; заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів; освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси, забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.</p> <p>Зауваження відсутні</p> <p>Рекомендації: Рекомендується розглянути можливість упровадження спільної платформи для онлайн-навчання та самостійної роботи ЗО.</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за ознайомлення із освітнім середовищем та матеріальними ресурсами, що забезпечують освітню діяльність за ОП «Білоруська мова і література, українська мова і література, англійська мова».</p> <p>Приймаємо рекомендацію шановних членів ГЕР щодо можливості упровадження спільної платформи для онлайн-навчання та самостійної роботи ЗО. Зазначимо, що науково-педагогічні працівники КНУТШ мають можливість обирати зручні для кожного викладача платформи для дистанційного навчання, наприклад, Zoom, Googlemeet та ін, створювати навчальний контент у межах інтерактивних навчальних сервісів Classtime, Classroom; користуватися навчальними ресурсами Wordwall, Quizlet тощо. Питання організації освітнього діловодства успішно вирішує система Triton. У той же час, університет розглядає і обговорює можливість запровадження єдиної LMS платформи, більш сучасної ніж Moodle, без вроджених вад цієї системи, системи сумісної з запровадженими в ESCO сучасними програмами цифровізації освітніх документів, наприклад OpenEdX .</p>
<p>Критерій 8 Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	<p>За всіма підкритеріями Критерію 8 констатуються позитивні практики:</p> <p>Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої</p>	<p>Висловлюємо подяку шановним членам ГЕР за рекомендацію та високу оцінку великої кількості позитивних практик, імplementованих в організацію освітньої діяльності за ОП «Білоруська мова і література, українська мова і література, англійська мова» у контексті критерію 8.</p>

Критерій	Проект висновку ГЕР	Коментар Університету
ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В	<p>програми; здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери; позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми; роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.</p> <p>Зауваження відсутні Рекомендації: Рекомендується регулярно оприлюднювати результати опитування стейкхолдерів щодо забезпечення якості ОП «Білоруська мова і література, українська мова, англійська мова».</p>	<p>Поділяємо увагу експертів до регулярного оприлюднення результатів опитування стейкхолдерів, проте наголошуємо на тому, що на сторінці ОП сайту ННІФ розміщено нещодавні відгуки випускників та здобувачів освіти ОП, а також інших зацікавлених сторін (Левицького В., Плотки О., Скопненко О.), які демонструють ставлення різних груп стейкхолдерів до забезпечення якості ОП «Білоруська мова і література, українська мова, англійська мова».</p>
Критерій 9 Прозорість та публічність ЕГ Рівень В, ГЕР Рівень В	<p>За всіма підкритеріями Критерію 9 констатуються позитивні практики: Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та</p>	<p>Дякуємо шановним членам ГЕР за відзначення позитивних практик у контексті Критерію Прозорість та публічність. Дозвольте надати пояснення стосовно рекомендацій. Хочемо підкреслити, що інформація, розміщена на сайті ЗВО щодо ОП та її змістового наповнення, а також методичного забезпечення, є вичерпною для учасників освітнього процесу за цією ОП та усіх, хто зацікавлений у якості її реалізації. В ННІФ діє безперервний зворотній зв'язок із випускниками за цією ОП, які мають можливість проходити опитування та залишати відгуки; ці відгуки, а також відгуки роботодавців розміщені на сторінці ОП. Позитивною практикою є демонстративність освітньої діяльності у мережі FACEBOOK на сторінках Університету, Навчально-наукового інституту філології, Кафедри слов'янської філології. Зокрема, ОП має власну сторінку в соціальній мережі INSTAGRAM (покликання є на сторінці ОП), де студенти та викладачі обмінюються</p>

Критерій	Проект висновку GER	Коментар Університету
	<p>компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.</p> <p>Зауваження відсутні</p> <p>Рекомендації: Рекомендується 1) впровадити практику оприлюднення на сайті результатів опитування усіх груп стейкхолдерів з метою інформування зацікавлених сторін; 2) під час наступного перегляду ОП узгодити форму проекту з вимогами, зазначеними в локальних документах ЗВО, та вказувати період розгляду проекту.</p>	<p>різноманітними навчальними та профорієнтаційними матеріалами. Планується подальше залучення додаткових аналогічних і нових форматів дотримання прозорості та публічності освітнього процесу на ОП для всіх його учасників.</p> <p>Згідно з Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка ЗВО не пізніше, ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на сайті проект з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін. Затвердження нової редакції ОП відбудеться у травні після закінчення акредитаційної експертизи, що надає можливість врахувати зауваження та рекомендації ЕГ та GER. Увесь цей період проект перебуває на стадії обговорення. погоджуємося з необхідністю розмістити супровідну інформацію про часові межі розгляду проекту та під час наступного перегляду ОП узгодити форму проекту з вимогами, зазначеними в Положенні.</p>